

JUDr. DAVID KARABEC
advokát

MONITORING SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ 2013

prosinec 2013

AKTUÁLNÍ TÉMA

Nárok pojišťovny při neoznámení dopravní nehody policii

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24.10.2013, sp. zn. 23 Cdo 2007/2012

Pojišťovna se domáhala úhrady částky přibližně 240 tisíc Kč, kterou vyplatila z titulu povinného ručení účastníkovi dopravní nehody. **Pojišťovna se domáhala vrácení plnění na základě toho, že pojištěný bez zřetele hodného důvodu nesplnil povinnost ohlásit dopravní nehodu policii** a v důsledku toho byla ztížena možnost řádného prošetření nehody pojišťovnou (§ 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 168/1999 Sb.).

Účastníci dopravní nehody dospěli k závěru, že škoda na vozidlech nepřesahuje 100.000,- Kč, tudíž nevolali k dopravní nehodě policii, sepsali zápis o poškození vozidla, pořídili fotografie poškozených vozů a věc oznámili pojišťovně. **Skutečná škoda na vozidlech však nakonec činila částku přibližně 240 tisíc Kč.** Při takové škodě by byla povinnost volat k prošetření nehody policii. **Podle Nejvyššího soudu však toto nelze klást k tíži účastníkům dopravní nehody**, neboť za těchto okolností nemělo porušení povinnosti přivolat ohlásit nehodu policii za následek nemožnost nebo podstatné ztížení zjištění okolností nehody. Soud odmítl i námitku pojišťovny, že tato nemožnost byla způsobena i tím, že nebylo možné prošetřit, že zde mohla být možnost vlivu alkoholu nebo jiných návykových látek (což je též důvodem pro nárok pojišťovny žádat vyplacené pojištění zpět). Podle soudu jenom eventuální a ničím nepodložená možnost vlivu alkoholu nebo jiných návykových látek neměla za následek nemožnost nebo podstatné ztížení okolností dopravní nehody a tedy okolností pro vyplacení pojistného plnění. **Soud tak nárok pojišťovny na vrácení uhrazeného pojistného plnění zamítl.**

Z EXEKUČNÍHO PRÁVA

Dražba nemovité věci při změně oprávněného

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 10. 2013, sp. zn. 20 Cdo 409/2012

Původní oprávněný postoupil svoji v exekučním řízení vymáhanou pohledávku na nového oprávněného a navrhl změnu oprávněného v exekučním řízení, avšak **než o změně oprávněného v exekučním řízení soudní exekutor rozhodl, provedl v tomto řízení dražbu nemovité věci povinného** a udělil příklep k vydražené nemovité věci. **Podle Nejvyššího soudu ČR však exekutor postupoval nezákonně** a příklep v dražbě označil za nezákonný.

Podle soudu bylo nutné, aby byla již nařízená dražba odročena do doby, než bude pravomocně rozhodnuto o tom, že do řízení vstupuje nový oprávněný. Není možné dražbu konat, než bude o tomto návrhu původního oprávněného rozhodnuto. Na tom nemění nic ani skutečnost, že návrh původního oprávněného nebyl úplný, když k návrhu nedoložil originál postupní smlouvy vymáhané pohledávky na nového oprávněného s úředně ověřenými podpisy. Soud konstatoval, že za takové situace měl soudní exekutor oprávněného vyzvat, aby svůj návrh doplnil ve lhůtě, kterou mu určí, avšak to nic neměnilo na skutečnosti, že **dražba se nemohla konat do doby pravomocného rozhodnutí o návrhu původního oprávněného na změnu oprávněného v exekučním řízení a že exekutor měl již nařízenou dražbu odročit.**

Z CIVILNÍHO PRÁVA

Konkurenční doložka pojišťovacího zprostředkovatele

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 26.11.2013, sp. zn. 23 Cdo 2578/2012

Pojišťovací zprostředkovatel MetLife pojišťovna a.s. se domáhal po svém bývalém vázaném zástupci (pojišťovacím makléři) úhradu smluvní pokuty za porušení konkurenční doložky, podle které nesměl žalovaný po určitou dobu po ukončení svého smluvního vztahu s žalobcem působit v obdobné pozici sám nebo jako vázaný zástupce jiného zprostředkovatele.

Vázaný zástupce (jako jeden z typů pojišťovacího zprostředkovatele) je **povinně zapsán v registru pojišťovacích zprostředkovatelů vedeném Českou národní bankou**. Žalovaný se do tohoto registru nechal zapsat v době, ve které byl ještě vázán konkurenční doložkou, avšak fakticky žádnou zprostředkovatelskou činnost nevykonával do doby vypršení konkurenční doložky.

Nejvyšší soud dospěl k názoru, že již samotnou registrací došlo k porušení sjednané konkurenční doložky. Soud vycházel z úvahy, že registrace je podle zákona č. 38/2004 Sb. (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí) nezbytnou podmínkou pro výkon činnosti pojišťovacího zprostředkovatele a že jednou ze skutečností, které se do registru zapisují, je i datum zahájení činnosti. V konkrétním případě bylo zapsáno datum zahájení činnosti žalovaného spadající do období závaznosti konkurenční doložky, aniž by bylo zapsáno pozastavení nebo přerušení činnosti vázaného zástupce. Soud uvedl, že tyto údaje musí odpovídat skutečnosti (pod hrozbou majetkové sankce v zákoně uvedené), a tak je **samotná registrace s uvedeným datem zahájení činnosti spadajícím do období závaznosti konkurenční doložky jejím porušením** ze strany žalovaného vázaného zástupce, byť žalovaný fakticky žádnou činnost nevyvíjel. Nárok pojišťovny na sjednanou smluvní pokutu byl tak oprávněný.

Směnka vystavená na částku v cizí měně

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28.11.2013, sp. zn. 29 Cdo 505/2011

Majitel směnky se domáhal po jejím výstavci úhrady částky ze směnky v českých korunách, přestože na směnce byla uvedena suma v amerických dolarech s platebním místem v České republice. Nejvyšší soud prohlásil, že žalobce v takovém případě nemohl požadovat částku v českých korunách, nýbrž pouze v amerických dolarech.

Pravidla pro placení směnek určuje ustanovení čl. I. § 41 směnečného zákona. Z něj se podává, že zní-li směnka na měnu, která není v oběhu v platebním místě, **může dlužník (výstavce směnky) při včasné placení zvolit, zda směnku zaplatí v cizí měně, na kterou zní, nebo v tuzemské měně platebního místa**, a to podle kursu určeného ke dni splatnosti směnky. **Je-li dlužník se zaplacením směnky v prodlení, náleží volba, v jaké měně bude směnečný peníz uhrazen, majiteli směnky.** Zvolí-li majitel směnky měnu platebního místa (tuzemskou měnu), může dále určit, v jakém kursu má být cizí měna přepočtena (zda podle kursu platného v den splatnosti směnky nebo dle kursu rozhodného pro den platební).

Jestliže ovšem výstavce směnky při jejím vystavení ve smyslu ustanovení čl. I. § 41 odst. 3 směnečného zákona určil, že na směnku má být placeno jen v určité měně (tzv. doložka o efektivním placení v cizí měně), účastníci směnečného vztahu možnost jednostranné volby měny, v níž bude plnění na směnku poskytnuto, nemají. **Směnku je v takovém případě nutné zaplatit výhradně v měně určené výstavcem.** Jinak řečeno, obsahuje-li směnka doložku o efektivním placení v cizí měně, směnečný dlužník nemá při splatnosti směnky možnost zprostit se svého závazku plněním v tuzemské měně a stejně tak ani majitel směnky není po její splatnosti oprávněn dlužníkovi, který je s placením směnky v prodlení, určit, že směnečný peníz má být zaplacen v jiné měně, než na kterou směnka zní.

ZAJÍMAVOSTI

O darovací dani z emisních povolenek rozhodne Soudní dvůr EU

Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18.12.2013, sp. zn. 1 Afs 6/2013

Nejvyšší správní soud položil Soudnímu dvoru Evropské unie předběžnou otázku ve věci stěžovatele ŠKO-ENERGO, s.r.o. ohledně výkladu evropské směrnice č. 2003/87/ES, která upravuje obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Evropské unii. Stěžovateli byla finančním úřadem vyměřena daň darovací z emisních povolenek, které získal. Proti tomuto rozhodnutí brojil ve správním soudnictví a jeho věc se dostala až před Nejvyšší správní soud.

Podle článku 10 této směrnice musely členské státy v období od roku 2008 do roku 2012 přidělit alespoň 90 % emisních povolenek zdarma. Stěžejní otázkou v nyní posuzované věci je, zda česká právní úprava, která zavedla daň darovací z bezúplatně nabytých emisních povolenek, není s článkem 10 směrnice v rozporu. **Podle české právní úpravy musí příjemci emisních povolenek uhradit daň darovací, jejíž sazba představuje 32 % z tržní hodnoty povolenek.** Příjemci povolenek jsou tak de facto povinni za přijaté povolenky uhradit téměř 1/3 jejich tržní ceny, namísto toho, aby je získali zdarma. Předkládající soud se proto domnívá stejně jako stěžovatel, že česká právní úprava neodpovídá požadavku bezplatnosti stanovenému v článku 10 směrnice. Vzhledem ke skutečnosti, že taková věc dosud nebyla Soudním dvorem EU, který vykládá evropské směrnice, řešena, Nejvyšší správní soud se obrátil s žádostí o stanovisko na nejvyšší soudní instanci Evropské unie.

S pozdravem,

JUDr. David Karabec

Vydáno jako informační materiál určený výhradně pro potřebu klientů
advokátní kanceláře JUDr. Davida Karabce, se sídlem v Praze 8, Na Stráži 1306/5, č.ev ČAK 7353.
tel: +420 283 843 130, fax: +420-283 840 760, e-mail.: advokatni.kancelar@karabec.cz
<http://www.karabec.cz/>

© JUDr. David Karabec - advokát, 2014